

## Mødet den 19. Februar 1931.

---

Fraværende: Borgmesteren og J. Perregaard. Under Borgmesterens Sygdom lededes Mødet af Næstformanden H. P. Christensen.

1. (J. Nr. 557—1930). Skrivelse fra Justitsministeriet angaaende Teaterbevilling for »Vennelyst«.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 572—1930). Indenrigsministeriets Samtykke til Belysningsvæsenets Køb af en Del Ejendomme i Spanien og Grønland.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 652—1930). Meddelelse om Forhandlingerne paa Elektricitetsmødet i Fredericia.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 518—1930). Skrivelse fra Hammelbanens Bestyrelse om yderligere Tilskud fra Kommunen til Dækning af Underskud.

H. P. Christensen oplyste, at den Sum, der yderligere var paalignet Aarhus, beløb sig til 350,19 Kr., som Taleren foreslog at bevilge. Men man maatte være klar over, at Aarhus ikke vedblivende kunde betale, naar nogle Landkommuner nægtede at betale deres Andel, skønt de var mere interesserede i Banens Opretholdelse end Aarhus By.

Bevilgedes.

5. (J. Nr. 105—1930). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Andragendet om Tilskud til Regulering af Vejkrydset Vestergade—Grønnegade.

Ministeriet mener ikke, at der til det paagældende Arbejde kan ydes Tilskud efter Bestemmelserne i Lov Nr. 28 -- 1930, § 7, 3. Stk., men henviser Byraadet til at søge Tilskud efter Reglerne i Lov Nr. 133—1930 om Tilvejebringelse af Midler til Gennemførelse af særlige Vejarbejder.

Andr. Bitch skulde ikke kritisere Ministeriets Afgørelse, men som Medlemmer af Amdsudvalget følte Ingeniør Fanger og Taleren sig noget tilsidesat ved Sagens Behandling. Ifølge Loven skulde Amdsudvalget nemlig udtale sig om indsendte Forslag, før de afgøres af Ministeriet, men her havde Udvalget slet ikke været sammenkaldt. Ogsaa Andrageren, Aarhus Automobilklub, havde Grund til at føle sig brøsthølden over den Maade, Sagen var behandlet paa.

H. P. Christensen mente, at det bør være dem, der har indsendt Andragendet til Ministeriet, som maa klage over Fremgangsmaaden. Det var rimeligt, naar Kommunerne skal vælge Repræsentanter til et saadant Udvalg, at disse da ogsaa bliver spurgt, men foreløbig kunde man næppe gøre andet end at tage Sagen til Efterretning.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 671—1930). Andragende fra Det forenede Oliekompagni om Tilladelse til Ændring af Tankanlægget ved Gasværksvej.

Brolægningsudvalget indstiller, at Oliekompagniet faar den ønskede Tilladelse til at ombytte den nuværende Stander samtidig med Opstilling af Stander Nr. 2, idet Anlægget indgaar under de for det første An-

læg gældenge Betingelser, og at Firmaet for Stan-  
der Nr. 2 betaler yderligere 500 Kr. i aarlig Leje,  
saaledes at den samlede Lejeudgift for Anlæget  
udgør 1500 Kr. aarlig.

Andr. Bitch anbefalede Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 422—1930). Indstilling fra Brolægnings-  
udvalget angaaende **Ændring i Reglementet for  
Kørsel med Automobildrosker.**

Følgende Forslag forelaa:

R e g l e m e n t  
for  
offentlig Automobilkørsel i Aarhus Kommune.

§ 1.

Fra Januar 1931 er fastsat Holdeplads for  
40 Drosker, nemlig:

25 store Drosker (6 Personer)

15 smaa — (4 Personer)

§ 2.

Naar der bliver en Holdeplads ledig eller  
der oprettes nye Holdepladser, kan disse søges af  
enhver aktiv Chauffør eller Vognmand, som er  
bosiddende i Aarhus Kommune. Som »aktiv«  
skal forstaaes, at vedkommende til Stadighed  
skal have ført Automobil mindst det sidste  
Aar og har Politiets Tilladelse at føre Auto-  
mobildrosker.

Saafermt en Vognmand, der har offentlig  
Holdeplads, fraflytter Aarhus Kommune, bort-  
falder den givne Tilladelse til nævnte Holde-  
plads.

§ 3.

Den givne Tilladelse for en Holdeplads for  
en autoriseret Droske er strengt personlig og  
kan ikke overdrages til anden Person, ligesom

det ikke vil blive tilladt Kompagniskab om en Droske. Saafremt Drosken sælges eller overlades til en anden Person, bortfalder den givne Tilladelse.

En Droskevognmand kan for Fremtiden kun faa tildelt en Holdeplads for een Droske.

#### § 4.

De paa Holdepladserne benyttede Automobil-drosker skal, forinden de tages i Brug, godkendes af Politiet som egnet til offentlig Kørsel.

Drosken skal være med 4 Døre og være indrettet saaledes, at Chaufførpladsen er aflukket fra Publikumspladserne ved en Skillevæg med Glas. Drosken skal være forsynet med Belysning og to Tæpper eller Maatter, som skiftes og renses.

Droskerne skal til Orientering for Publikum være mærkede med: for de store Drosker en smal gul Strike omkring Karosseriet, og for de smaa Drosker to smalle gule Striber. Samt paa Sidedørene Angivelse af det Antal Personer. Drosken maa køre med.

#### § 5.

Chaufførerne (Førerne) skal under Tjenesten bære Uniform. Uniformen skal være efter Byraadets og Politiets Anvisning og skal til hver Tid være ren og anstændig.

#### § 6.

»Taxa« eller Ejerne er pligtig til at holde Pladserne besat med det fornødne Antal Vogne hele Døgnet. Det kan forlanges, at hver Droske skal være i Drift mindst 16 Timer.

#### § 7.

De af Droskevognmændene benyttede Chauffører skal have Førerbevis i Henhold til Motorlovens § 21 og Bekendtgørelsens § 31.

### § 8.

Saaframt en Droskevognmand eller hans Chauffør i gentagne Tilfælde viser Pligtforsømmelse, herunder Uærlighed, uhøflig Optræden overfor Publikum eller Upaalidelighed i Almindelighed, er Byraadet og Politiet hver for sig berettiget til at fordre Chaufføren fjernet, i modsat Fald fratage Vognmanden Retten til Holdeplads efter Advarsel.

### § 9.

En Droskeejer skal løse Borgerskab som Vognmand, og han er iøvrigt i enhver Henseende, hvad Virksomheden angaar, underkastet Politiets nærmere Kontrol. Han er bl. a. pligtig at møde med sin Vogn til Eftersyn, naar som helst Politiet forlanger det, og han skal altid kunne meddele, af hvem hans Vogn til enhver Tid har været ført. Optegnelse herom skal han opbevare mindst i 1 Aar.

### § 10.

Saaframt Drosken ved Eftersyn af Politiet eller Justitsministeriets Sagkyndige i Motorsager findes ikke at være i tilbørlig Stand eller Vognmanden ikke møder med Drosken efter Tilsigelse, bliver den sat ud af Drift, indtil det godtgøres ved Fremstilling for Politiet eller den Motorsagkyndige, at den er sat i brugbar Stand.

### § 11.

Holdepladserne skal af Vognmændene altid holdes i en ren og ordentlig Stand og være fri for Olie.

### § 12.

Enhver Fører skal være absolut ædruelig, og Tobaksrygning er ikke tilladt under Kørsel og efter at Drosken har faaet Tur.

### § 13.

For Tilladelse til Holdeplads betales til Aarhus Kommune 5 Kr. pr. Maaned, som indbetales forud hver Maaned til Politiet.

### § 14.

Enhver Vognmand, som har faaet tildelt Holdeplads, skal sikre sig Ret til Benyttelse af Aarhus Taxa's Telefoner.

### § 15.

Taksterne for Kørslen fastsættes af Byraadet efter Forhandling med Politiet, hvorfor disse til enhver Tid skal være berettiget til at fordre Regnskab for Driften af baade store som smaa Drosker, for derved at faa saa nøje Indseende med Droskevæsenets Rentabilitet, at Taksterne til enhver Tid kan fastsættes i det rette Forhold til Indtægt og Udgift.

Takstreglementet skal i indhæftet Stand være til Stede i hver Vogn og altid være tilgængelig for det kørende Publikum.

### § 16.

Dette Reglement træder i Kraft, saasnart det er vedtaget af Byraadet, og er derefter gældende indtil videre.«

### Fortegnelse over Holdepladser.

|                               | Antal<br>Holde-<br>pladser | Store<br>Drosker | Smaa<br>Drosker |
|-------------------------------|----------------------------|------------------|-----------------|
| Store Torv . . . . .          | 9                          | 6                | 3               |
| Park Alleé v. Sdr. Allé . .   | 2                          | 1                | 1               |
| Banegaardspladsen . . . . .   | 9                          | 6                | 3               |
| Sct. Pauls Kirkeplads . . .   | 2                          | 1                | 1               |
| Frederiksbjerg Torv . . . . . | 2                          | 1                | 1               |
| At overføre . . .             | 24                         | 15               | 9               |

|                                                 | Antal<br>Holde-<br>pladser | Store<br>Drosker | Smaa<br>Drosker |
|-------------------------------------------------|----------------------------|------------------|-----------------|
| Overført                                        | 24                         | 15               | 9               |
| Vesterbro Torv el. Møens-<br>gade . . . . .     | 2                          | 1                | 1               |
| Østbanetorv . . . . .                           | 4                          | 2                | 2               |
| Nørrebrogade v. Knudrisg.                       | 2                          | 1                | 1               |
| Ved Børsen . . . . .                            | 1                          | 1                | 0               |
| Nye Holdepladser:                               |                            |                  |                 |
| Trøjborgvej ved Kirke-<br>gaardsvej . . . . .   | 2                          | 1                | 1               |
| Paradisgade-Nørreg. bag<br>Kiosken . . . . .    | 1                          | 1                | 0               |
| Thunøgade v. Ny Munke-<br>gade . . . . .        | 1                          | 1                | 0               |
| Ingerslevs Plads . . . . .                      | 2                          | 1                | 1               |
| Fredensgade ved Rutebil-<br>Stationen . . . . . | 1                          | 1                | 0               |
|                                                 | 40                         | 25               | 15              |

## Takster for Droskekørsel.

### A. Kørsel med store Drosker.

Takst I. Kørsel med 4 Personer eller 3 Personer og 2 Børn: 80 Øre for 800 m og derefter 10 Øre for hver paabegyndt 200 m.

Takst II. Kørsel med flere Personer end forannævnt: 80 Øre for 600 m og derefter 10 Øre for hver paabegyndt 150 m.

Alt uden Hensyn til Takstgrænse. Ventetid 2 Kr. pr. Time (10 Øre for hver 3 Min.).

### B. Kørsel med Lillebiler. (4 Personer).

40 Øre for 250 m og derefter 10 Øre for hver paabegyndt 250 m. Ventetid 2 Kr. pr. Time (10 Øre for hver 3 Minutter).

Andr. Bitch anbefalede Forslaget. Aarhus Taxa havde ansøgt om flere Holdepladser og tillige om Tilladelse til at ombytte en Del Vogne med mindre Biler, og samtidig androg Lillebilselskaberne om at søge Hyre paa Gaderne, men det turde man af Hensyn til Færdselen ikke gaa med til. Taleren gennemgik Reglementets vigtigste Bestemmelser, hvoraf Forslaget om, at Vognene skal paamales gule Striber, havde vakt en Del Modstand hos Vognmændene, idet de gjorde gældende, at Publikum helst vilde køre i Vogne, der ikke for stærkt markerede, at det er offentlige Køretøjer. Udvalget havde dog fastholdt Forslaget, fordi disse Vogne først og fremmest burde være let kendelige fra andre Køretøjer. Taleren anbefalede at tiltræde Forslaget om Reglement og Takster og ligeledes om Ordningen af Holdepladserne.

P. Petersen syntes ikke om Forslaget. Hidtil havde man søgt at modarbejde Monopoler, men her gav man et bestemt Selskab Monopol og udelukkede et konkurrerende Selskab, skønt der stilledes samme Fordringer til disse Vogne og Chauffører. Saa længe Taxa kun havde store Vogne, var der maaske nogen Rimelighed i Bestemmelsen, men naar dette Selskab ogsaa fik Lillebiler, blev det en Uretfærdighed mod det andet Selskab. Der var heller ikke i Reglementet Tale om nogen som helst Forpligtelse til Gen-gæld for Monopolet, og det kunde let gaa saaledes, at der paa de forskellige Holdepladser ingen smaa Vogne var til Stede, saa man blev tvunget til at tage en Vogn til dyrere Pris. Det hændte ogsaa, at man stod paa Gaden og gerne vilde have en Vogn, men en Lillebil skulde køre forbi, selv om den var ledig. Det var ikke noget ret-

færdigt Forslag, alle burde være lige efter Loven, og Taleren vilde meget henstille til Udvalget at finde en Ordning, hvorefter alle kan stilles lige.

Andr. Bitch indrømmede, at det havde været lettest for Udvalget at foreslaa, at samtlige, som havde en Vogn, fik Lov til at tage Hyre paa Gaden; men man kunde ikke have alle disse Vogne paa Gaderne; det blev umuligt at regulere Færdselen eller føre nogen Kontrol. Efter Forslaget blev der et offentligt Køretøj for hver 2000 Indbyggere, og skulde det ikke være tilstrækkeligt, kunde det jo senere forandres.. Men Udvalget fastholdt imidlertid at forsøge med den ny Ordning, og Kommunen havde jo ogsaa en Indtægt af Holdepladserne. Det var umuligt at lave et Forslag, hvorefter alle blev tilfredse, og for Tiden naaede man næppe videre end efter det foreliggende Forslag.

P. Petersen hævdede, at der lige saa godt knnde blive et bestemt Antal offentlige Køretøjer efter Talerens Forslag. Der maatte kunne findes en Ordning, som yder Retfærdighed mod alle; her gav man et Selskab Monopol og udelukkede dets Konkurrent.

J. R. Fanger udtalte, at det havde været en vanskelig Sag at løse dette Spørgsmaal. Det var ikke Udvalgets Mening at ville genere Smaabilerne, og de kunde eksistere lige saa godt i Fremtiden som nu, idet Antallet af offentlige Køretøjer var begrænset til 40, saa der blev noget at bestille for dem ogsaa. Men man kunde ikke have Bilerne til at køre og hamstre Passagerer i Gaderne; det vilde genere Færdselen altfor meget. Der kunde selvfølgelig være meget at kritisere ved den foreslaaede Ordning, men det var vist vanskeligt at faa en bedre, og Taleren vilde anbefale at følge Forslaget.

H. P. Christensen antog, at der vilde kunne ske Udvidelser og Ændringer, saafremt det viste sig ønskeligt. Der var ikke stillet noget andet Forslag, og saa kunde man vel betragte Forslaget som tiltraadt.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 690—1930). **Andragende fra R. Bossow og A. Flensted om Tilladelse til Oprettelse af en Omnibusrute fra den gamle By til Ørnereden.**

Anbefalet af Sporvejsudvalget, Skovudvalget og Brolægningsudvalget paa følgende Betingelser:

1. Da Aarhus Sporveje for Tiden arbejder med Planer om Udvidelse med nye Ruter, vil Tilladelsen kun kunne gives midlertidigt og saaledes, at Ruten til enhver Tid kan opsiges med 1 Maanedes Varsel.
2. Ruten skal udgaa fra Vestre Kirkegaard til Den gamle By—Sønderallé—Strandvejen - Varna - Ørnereden.
3. Der svares en aarlig Afgift til Kommunekassen saaledes: 300 Kr. for den første Vogn og 200 Kr. for hver yderligere Vogn, der indgaar i Driften.
4. Vognene skal godkendes af Skovudvalget og Brolægningsudvalget.
5. Takster og Køreplan skal ligeledes godkendes af disse Udvalg.
6. Kørehastigheden i Skoven maa ikke overstige 20 km i Timen.
7. Ejeren har intet Krav paa Erstatning, hvis Kommunens Gader og Veje maa afspærres paa Grund af offentlige Arbejder eller andre Grunde, eller for Ulykkestilfælde foraarsaget ved Mangler ved Kommunens Gader og Veje.

M. H. t. den af Ruten indbetalte Afgift for Tilladelsen foreslaas, at denne Afgift fordeles med

Halvdelen til Skovudvalget og Halvdelen til Bro-lægningsudvalget.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 563—1930). Andragende om Vandledning til Beboelsesvognene ved Silkeborgvej.

Udvalget for Bygninger og Inventar kan fremdeles ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

10. (J. Nr. 655—1930). Sagen angaaende Optagelse af Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser til fuld Forsorgelse paa De gamles Hjem.

Aldersrenteutvalget foreslaar at tiltræde den af Direktoratet for Sygekassevæsenet foreslaaede Ændring, hvorefter de paagældende bevarer Medlemsret i Sygekassen, men fritages for Kontingentbetaling.

Andr. Bitch udtalte, at Sagen var noget vanskelig, for de gamle Mennesker havde ikke Penge til at betale Kontingent med, og hvis de gik ud af Sygekassen, var de uheldigt stillet, saafremt de forlod Hjemmet. Der var ogsaa en anden Vanskelighed, idet Sygekassemedlemmer havde frit Lægevalg; men man kunde ikke saa godt have alle disse Læger gaaende paa Hjemmet, hvorfor man maatte se at faa dem til at holde sig til Hjemmets Læge. Men for at faa Ende paa Sagen foreslog Udvalget at tiltræde Forslaget.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 663—1930). Andragende fra de private eksamensberettigede Realskoler om Forhøjelse af Kommunens Tilskud.

Skoleudvalgets Flertal (K. Moustén og Vald. Pedersen) kan ikke anbefale Andragendet, medens Mindretallet (Anna Petersen) foreslaar, at Tilskudet forhøjes til ialt 4800 Kr.

H. P. Christensen foreslog at henvise Sagen til Budgetbehandlingen.

J. Chr. Møller vilde foreslaa det samme.

Henvistes til Budgetbehandlingen.

12. (J. Nr. 595—1930). Andragende fra Aarhus Vognmandsforening om Fritagelse for Lygtetvang for Kørsel indenfor Byens Grænser.

Leonhard Hansen udtalte, at efter at den nye Politivedtægt var traadt i Kraft, viste det sig, at der fandtes forskellige uheldige Bestemmelser, bl. a. § 36, som paabyder, at Arbejdsvogne skal være forsynet med Lygter efter Mørkets Frembrud. Vognmændene mente imidlertid, at det ikke var nødvendigt i selve Byen, hvor der var lyst nok, og der var forskellige Ulemper ved Bestemmelsen som Brandfare o. lign. Taleren fandt heller ikke, der var nogen som helst Grund til et saadant Paabud, og vilde derfor foreslaa at vedtage en Ændring af Vedtægtens § 36 i den ønskede Retning, og at man samtidig bemyndiger Brolægningsudvalget til at forhandle med Politiet om at meddele Dispensationer fra Lygtevangen, indtil Ændringen kan approberes af Ministeriet.

H. P. Christensen bemærkede, at der som Regel i en ny Vedtægt vilde findes Bestemmelser, der viste sig upraktiske, og man kunde nok enes om at tiltræde Leonhard Hansens Forslag.

Holst-Knudsen mente ikke, man i Øjeblikket skulde vedtage nogen Ændring af § 36. Det var en ny Restemmelse, der var foranlediget af de mange Automobilulykker, som var sket paa Gruud af manglende Lygter paa Vogne, og i Byens Udkanter var Lygter vist i høj Grad paakrævet, Det fremgik af Sagen, at man i København paatænkte at indføre noget lignende, og andre Steder havde man ligeledes Opmærksom-

heden henvendt derpaa. Taleren vilde derfor fraaade at lave om paa Bestemmelsen, før den var prøvet i Praksis.

Fogh Mogensen erkendte, at i Byens Udkanter kunde Lygter være nødvendige, men Andragendet gjaldt ogsaa blot Kørsel i Byens Gader. I en By som Aarhus var det ikke saaledes, at man kørte ud om Morgenene med en Vogn og brugte denne hele Dagen, men der skulde stadig skiftes Vogne. Fra Havnen kørte man undertiden med brandfarlige Stoffer, og f. Eks. Oliemøllen forbød Køretøjer at køre ind paa Fabrikken med aabent Lys, hvorfor Bestemmelsen var uholdbar. Taleren vilde anbefale at følge Leonhard Hansens Forslag.

Holst-Knudsen bemærkede, at netop ved Havnen var Belysningsforholdene ikke gode, og f. Eks. paa Kystvejen var det farligt at lade Vognene køre uden Lygter en mørk Vinteraften. Men Taleren kunde gaa med til at lade Brolægningsudvalget forhandle med Politiet om visse Dispensationer.

Leonhard Hansen havde ikke noget imod det, hvis Brolægningsudvalget vil paatage sig en saadan Forhandling, men ellers vilde Taleren fastholde sit Forslag.

Fogh Mogensen gjorde opmærksom paa, at Sagen var blevet aktuel nu, idet Politiet havde opslaaet en Bekendtgørelse om Lygtetvang i Henhold til § 37.

Andr. Bitch havde ikke noget imod, at Brolægningsudvalget forhandler med Politiet om Lempelse af § 36. Taleren var dog noget betænkelig ved at ændre denne Sikkerhedsforanstaltning, selv om den var til Gene for Vognmændene,

Vald. Pedersen kunde ogsaa gaa med til en Forhandling med Politiet; det var det mest hensynsfulde, før man vedtog nogen Ændring. En saadan var maaske ikke let at gennemføre, for selv om Byraadet foreslog den, skulde den til Ministeriet og blev saa derfra sendt tit Erklæring hos Politimesteren, og hvis han ikke anbefalede Ændringen, gik Ministeriet næppe med dertil. Her var forøvrigt ikke Tale om aabent Lys, men Lygter.

Leonhard Hansen var ikke særlig inde i Vognmandskørsel, men antog ikke, de kørte med et Stearinlys. Selvfølgelig kunde en Lygte gaa i Stykker, og Brandvæsenet stillede derfor ogsaa visse Betingelser. Naar Taleren havde rettet en direkte Forespørgsel til Brolægningsudvalget, var Grunden den, at Taleren fra anden Side havde hørt noget om dets Stilling til Sagen, men naar Udvalget fandt en Forhandling med Politiet formaalstjenlig kunde Taleren foreløbig trække sit Forslag tilbage.

Henvistes til Brolægningsudvalget til Forhandling med Politiet.

13. (J. Nr. 689—1930). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Demontering af Folkekøkkenet og Udleje af Bygningen.**

H. J. Baden oplyste, at Folkekøkkenet, som var indrettet i det gamle Sprøjtehus i Aagade, i de senere Aar ikke havde kunnet klare sig, og for Tiden havde man ingen Lejer dernede. Det havde vist sig umuligt at faa det lejet ud til Køkkenet, men det kunde lejes ud til andet Brug for 1000 Kr. aarlig, hvorfor Udvalget gerne vilde have Tilladelse til at demontere og udleje det. Der fandtes et ret værdifuldt Inventar, som skulde fjernes, renses og opmagasineres; det vilde koste

godt 600 Kr., og man androg derfor om Bevil-  
ling af dette Beløb. Maaske kunde Skoleudvalget  
have Interesse af at overtage nogle af de ud-  
mærkede Kedler, som fandtes i Køkkenet, men  
det kunde man jo senere komme tilbage til.

Indstillingen vedtoges.

---